Parallelsessie Beraad en Advies 12 oktober 2023
Opvang asielzoekers
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter:	de heer I. Tekir
Griffie:	mevrouw E van Bekhoven
Fracties:	Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-VVD-D66-ChristenUnie/SGP-Gorcum Actief
Portefeuillehouder:	mevrouw M. Molengraaf
Ambtelijk:	de heer F. Raoufi, de heer G. Biesheuvel
Gasten:	mevrouw B. Renger en de heer A. Usman, COA
Insprekers:	mevrouw De Ridder en de heer Dijkhuizen
Notulen:	notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij duidt de drie stappen die in de besluitvorming gehanteerd worden. Stap 1 is het moment om technische/informatieve vragen te stellen. Dat moment was vorige week. Vanavond is de beraad en advies sessie (stap 2) het moment waarop de fracties hun standpunt bepalen, verkondigen en daarover in debat gaan. Stap 3 volgt in de formele raadsvergadering op 2 november waarin het daadwerkelijke besluit genomen wordt.

Opvang asielzoekers

De raad heeft het college gevraagd om op zoek te gaan naar een locatie voor kleinschalige opvang voor 150 asielzoekers. Reden daarvoor is dat de huidige locatie, het voormalige Belastingkantoor, vanaf 28 december 2024 niet meer gebruikt mag worden als opvanglocatie. Daartoe heeft de raad eerder besloten. In het voorstel dat voorligt, stelt het college voor een kleinschalige opvang te realiseren op het bedrijventerrein Oost II aan de Buys Ballotstraat 9.

De voorzitter biedt gelegenheid om in te spreken.

Mevrouw De Ridder is bewoner van de wijk Hoog Dalem. Zij is tegen de plannen voor een AZC op het bedrijventerrein Oost II. Aangegeven werd dat de wijkbewoners allemaal geïnformeerd zouden zijn, maar de straat Sergeant heeft brief 1 over de mogelijke komst van een AZC en brief 2 over de informatieavond niet ontvangen. Zij vraagt daarom hoe deze bewoners erop kunnen vertrouwen dat de rest van de wijk wel is geïnformeerd en vraagt voorts hoe toekomstige bewoners geïnformeerd worden. De bewoners zijn bang dat de verkoop van de nieuwbouwwoningen stagneert omdat er een AZC in de buurt komt. Hierdoor duurt het langer tot de wijk af is en zal er langer last zijn van bouwgeluiden en bouwverkeer. Voorts wordt gevreesd dat de huizenprijs zal dalen. Mensen hebben dure woningen gekocht en moeten hard werken om dit te kunnen betalen. Bewoners zijn over het algemeen weinig thuis. Zij informeert of er camera's geplaatst moeten worden om de buurt in de gaten te houden. Veel bewoners zullen zich beroepen op planschade. Overlast van de rijksweg, de Betuwelijn en de Evenementenhal waren bekend, maar mogelijke overlast van een AZC was niet bekend. Er vliegen regelmatig gevechtsvliegtuigen van Defensie over de wijk. Dat lijkt haar vervelend voor mensen die uit een oorlogsgebied komen. Kinderen kunnen hun speelgoed en fietsjes nu even bij de speeltuin laten staan als zij even iets anders gaan doen. Zij vraagt zich af of dat straks nog steeds mogelijk zal zijn. De bewoners hebben voor een rustige en veilige plek gekozen om te gaan wonen. In de informatiebrief staat dat de andere onderzochte locaties niet aan de eisen voldoen. Sommige locaties waren te groot of te klein, of de locatie was geschikt maar niet te huur of

niet passend binnen de voorwaarden van het COA. Zij vraagt zich af hoe het mogelijk is dat het COA het pand van het voormalige Belastingkantoor kocht van het Rijksvastgoedbedrijf. Zij vindt het vreemd dat de gegevens van de onderzochte locaties enkel in het geheim ter inzage worden gelegd en vraagt of de bewoners zich kunnen beroepen op de Wet open overheid. Het COA kijkt of er maatschappelijke voorzieningen in de buurt zijn zoals de aanwezigheid van scholen. Zij is benieuwd of het COA is geïnformeerd dat voor sommige klassen wordt gewerkt met een wachtlijst. Het winkelcentrum zou op vijf minuten loopafstand liggen en de bushalte op 1 minuut loopafstand, maar de bushalte is verder dan het winkelcentrum.
Nadat het besluit is genomen kan bezwaar gemaakt worden. Zij informeert wat er met de bezwaren wordt gedaan die al ingediend zijn. Voorts vraagt zij hoe serieus de termijn van tien jaar genomen moet worden (wordt daarna het bestemmingsplan aangepast?). De gemeente heeft zich al eerder niet aan gemaakte afspraken gehouden. Aangegeven werd dat er op dit moment een veilige situatie heerst op de huidige locatie. De wethouder heeft bevestigd dat dit op de nieuwe locatie ook het geval zal zijn. Zij vraagt zich in dit kader af waarom de buurtbewoners van de huidige locatie een telefoonnummer hebben gekregen dat 24/7 bereikbaar is voor vragen en meldingen. Bij het Piazza zijn bankjes die er altijd stonden weggehaald ter voorkoming van samenscholing wat mensen een onveilig gevoel gaf. In De Stad Gorinchem stond op 23 februari 2023 dat er een brief gestuurd is naar de direct omwonenden van het huidige AZC met daarin vermeld de maatregelen die zijn getroffen om de overlast terug te dringen. Ook wordt tussen 21.00 en 22.00 uur door beveiligers een extra ronde gelopen om ervoor te zorgen dat kinderen naar binnen gaan. Zij ziet hierin een bevestiging deze groep overlast veroorzaakt en vraagt of de wijk kinderen kan verwachten in de speeltuintjes op genoemd tijdstip. Op de informatiebijeenkomst van gisteren werd zij met haar vragen van de ene naar de andere tafel gestuurd. Veel vragen zijn onbeantwoord gebleven. Er was weinig informatie omdat veel zaken nog onduidelijk zijn. Voor haar (en velen met haar) had deze avond geen toegevoegde waarde. Afsluitend biedt zij een petitie aan die is getekend door 300 bewoners van de wijk Hoog Dalem en eigenaren van panden op het bedrijventerrein in de hoop dat het AZC op een andere locatie gehuisvest wordt.

De voorzitter neemt de petitie in ontvangst en geeft aan dat het aan de fracties is om het signaal van de petitie te betrekken bij hun afwegingen.

De heer Dijkhuizen geeft aan dat hij tot vandaag tot de zwijgende meerderheid behoorde, maar zich nu genoodzaakt voelt om zijn zienswijze kenbaar te maken. Op de inloopavond van gisteravond heeft hij onmacht en ongeloof over de voorgenomen plannen ervaren. Iedereen in de nieuwe wijk heeft zich recent blauw betaald om op een comfortabele manier te kunnen wonen. Veel gezinnen hebben zich aanzienlijk in de schulden gestoken om dit doel te bereiken. Persoonlijk heeft hij zich voor de aankoop van een extra dure kavel voorbereid op zaken zoals het bestemmingsplan. Het kavelpaspoort vol verplichtingen vanuit de gemeente heeft hij voor lief genomen om zich uiteindelijk definitief op deze plek te kunnen vestigen. Zaken blijken nu al anders te kunnen lopen. Enkele maanden na de aankoop van zijn kavel werd hij onaangenaam verrast door de aanwijzing van een locatie op 500 meter afstand van zijn woning als zoekgebied voor mega windturbines. Gelukkig is de gemeente toen vanwege te veel overlast en aantasting van woongenot voor te veel omwonenden tot inkeer gekomen.
Nu slechts een jaar na zijn verhuizing zijn er plannen om direct grenzend aan de wijk een opvanglocatie te realiseren voor asielzoekers. Desgevraagd werden gisteravond over eventuele alternatieven geen mededelingen gedaan, behalve de opmerking dat niemand asielzoekers in zijn achtertuin wil. Het COA vraagt een bestemmingsplanwijziging aan die de gemeente moet goedkeuren waardoor een deel van het bedrijventerrein beschikbaar komt. Benadrukt wordt dat het om een kleinschalige opvang gaat, maar zijn mening daarover is anders; 150 personen voor een periode van tien jaar is een aanzienlijk aantal. Als de raad positief besluit heeft deze beslissing langjarig verstrekkende gevolgen voor de direct omwonenden, zowel geestelijk als financieel. Hij is tegen de vestiging van een asielzoekerscentrum op de voorgenomen plek vanwege de aantasting van het woongenot en

de forse financiële schade door waardedaling van de woningen die door velen op de top van de markt zijn gekocht. Als de gemeente niet bereid is om een alternatieve locatie aan te wijzen is zijn uitdrukkelijke verzoek om het beoogde contract met het COA voor een maximale periode van drie jaar aan te gaan. Dit biedt behalve voor de asielzoekers ook de eigen burgers perspectief en dan zullen de planschadeclaims mogelijk beperkter in aantal en omvang zijn.

De heer Krol merkt op dat dit thema nadrukkelijk laat zien dat de raad er ook is om afwegingen te maken als er tegengestelde belangen zijn. Er wordt gewezen op rust, veiligheid, financiële posities van beter beheemden versus het belang van ontheemden. Hij wijst het op draagvlak binnen de raad om 150 opvangplekken voor langere tijd te bieden aan asielzoekers. Hij is trots dat deze wil er is met daaraan gekoppeld om uiterlijk december 2024 het voormalige Belastingkantoor terug te verwerven van het COA. Afspraken om dit te realiseren zijn vastgelegd, de tijd dringt. Meerdere locaties zijn verkend en afgeketst. Zijn fractie is dankbaar voor de inzet van het college en het COA bij de serieuze optie die is voorgelegd. Nu nee zeggen maakt de kans groot dat het COA aan het voormalige Belastingkantoor vasthoudt. Hij geeft toe dat de opvanglocatie wellicht iets centraler binnen de samenleving had mogen liggen, maar daarmee is het geen slechte optie hoewel hij beseft dat het slikken is voor de bewoners van Hoog Dalem. Hij hoopt dat in het geval deze locatie er toch komt er weinig overlast ervaren wordt en dat mensen er positief tegenover staan. Op de huidige locatie is vanwege de dichte bebouwing overlast ervaren. Gevaarlijke situaties zijn hem niet bekend. Hij wenst de bewoners van de wijk toe dat zij ervaren dat ontmoeting met andere culturen ook een stuk maatschappelijke verrijking met zich meebrengt. Het ontmoeten van mensen die veel hebben meegemaakt en veerkracht tonen door positief en hoopvol te blijven op zoek naar een nieuwe toekomst. Europa, Nederland en Gorinchem kunnen de wereldproblemen niet oplossen, maar zijn fractie is er voor dat Gorinchem haar aandeel oppakt. Hij wenst dat de bewoners van het AZC zichtbaar zullen zijn in de wijk en dat de bewoners van Hoog Dalem betrokken zullen zijn bij het AZC. Aan het einde van de Griendweg als wordt afgeslagen naar de Dalemse Zeiving zijn links en rechts twee bunkers van de Hollandse Waterlinie zichtbaar. Dit waren groepsschuilplaatsen bij bombardementen en beschietingen. Wat zijn fractie betreft is het symbolisch dat op een paar honderd meter van die plek een groep mensen die kwetsbaar is bescherming mag gaan vinden.

De heer Klein beaamt dat het vanavond over een gevoelig onderwerp gaat omdat het snel zwart-wit bekeken wordt vanuit een persoonlijk perspectief. Logisch en goed te begrijpen, maar juist bij asielopvang is sprake van een groot grijs gebied. Hij wil enerzijds kijken naar de stap die de gemeente maakt, anderzijds wil hij inzoomen op de beoogde locatie en haar omwonenden. Zijn fractie is tevreden dat er naar aanleiding van een amendement eindelijk schot in de zaak komt. Het voormalig Belastingkantoor wordt aangekocht en dat zorgt voor nieuwe kansen en een prachtige inbreidingslocatie.

De heer Van der Meijden merkt bij interruptie op dat het amendement van Stadsbelang en VVD een aantal beslispunten kent ten aanzien van het voormalig Belastingkantoor waaronder aankoop en verwerving. Hij vraagt of de heer Klein als fractievoorzitter van de grootste coalitiepartij financiële middelen heeft gereserveerd om het pand aan te kopen om de transformatie waar te maken.

De heer Klein vervolgt dat het niet zijn taak is om geld te reserveren. Hij gaat er vanuit dat het college dit gaat regelen als dit logischerwijs een constructie is waarin de gemeente bij wijzen van spreken het Belastingkantoor een seconde in haar bezit heeft. Belangrijker is dat er de belofte nagekomen wordt dat het Belastingkantoor niet meer voor de opvang van asielzoekers gebruikt wordt. Aanvullend op het nakomen van deze belofte gaat de gemeente in samenwerking met het COA afschalen van 300 naar 150 asielzoekers. Een aantal dat veel beter past bij Gorinchem en haar voorzieningen, waarbij ook een hogere kwaliteit in huisvesting geboden kan worden omdat het voormalige Belastingkantoor niet voor opvang gebouwd is. Hij moet ook kritisch zijn want de informatie richting omwonenden

van de beoogde locatie is niet goed geweest. Op de informatieavond schrok hij van de onduidelijke begeleiding; wat was de bedoeling van de avond en welke informatie was er beschikbaar? Er stonden diverse tafels waar vragen gesteld konden worden, maar het was rumoerig, alles liep door elkaar. Jammer, vervelend, maar eigenlijk gewoon heel erg. Omwonenden maken zich zorgen, de één goed onderbouwd, de ander vanuit de onderbuik, maar allemaal even belangrijk. De zorgen van deze mensen zouden de eerste prioriteit moeten hebben om fouten die in het verleden gemaakt zijn te voorkomen. Hij hoorde veelvuldig opmerkingen over veiligheid, de insprekers vanavond brengen dit ook naar voren. Zijn fractie wil de wethouder daarom verleiden tot het doen van een aantal toezeggingen: een maximale inspanningsverplichting op het gebied van veiligheid, altijd een wijkagent beschikbaar en zichtbaar, dag en nacht beveiliging in en rondom het terrein, een eenvoudig meldpunt zoals dat er nu ook is van waaruit zichtbaar actie wordt ondernomen, het aanpakken van de Griendweg door bijvoorbeeld de aanleg van een voetpad, het onderhoud van de groenstrook en bovenal een goede verlichting, zorgen dat er verbinding ontstaat tussen de bestaande en nieuwe bewoners, een open dag organiseren, vice versa bijdragen aan wijk, stad en gemeente en diverse evaluatiemomenten per jaar met betrokkenen en omwonenden waaruit acties voortvloeien.

De heer Van der Meijden zegt dat zijn fractie veel waarde hecht aan de opvang van asielzoekers in Gorinchem, maar dat er toch sprake is van tweestrijd. Hij hoopt dat de wethouder de zorgen kan wegnemen en gehoor geeft aan de kritische geluiden. Het college concludeert dat er na de verkenning van meerdere locaties slechts één kansrijke locatie overblijft. Zijn fractie heeft informatie onder last van geheimhouding ingezien een deelt deze conclusie niet. Onduidelijk is waarom het college deze locatie als het meest kansrijk bestempelt, welke beoordelingscriteria daarvoor zijn gebruikt en bovenal of deze locatie recht doet aan de integratiebehoefte van asielzoekers. Welke afwegingen heeft het college gemaakt omtrent de nabijheid van scholen, winkels, sportvoorzieningen, verkeersveiligheid, kindvriendelijkheid en alle andere randvoorwaarden voor een humane opvang? De motivatie van het college schiet tekort, iedere vorm van zorgvuldigheid ontbreekt. Voor zijn fractie is het raadsvoorstel geen uitgemaakte zaak. Er wordt informatie gemist om een goed afgewogen keuze te kunnen maken. Voorts is zijn fractie verbaasd over de belofte van het college; maximaal 150 opvangplekken. De wethouder heeft in de I&O aangegeven dat er in de toekomst mogelijk meer mensen opgevangen moeten worden (als de Spreidingswet wordt ingevoerd 161). Het voorstel zo hard geformuleerd heeft daardoor een risico van gebroken beloften aan inwoners in zich zoals op dit dossier al vaker is ervaren. Dit geldt ook voor de stellingname van het college over de uitvoering van het amendement.

Mevrouw Hamann verzoekt bij interruptie om nadere toelichting aangaande gebroken beloften.

De heer Van der Meijden verwijst naar de vele afspraken over de duur van de opvang in het voormalige Belastingkantoor die het college keer op keer heeft verlengd en de hoeveelheid mensen die daar wordt opgevangen op dit moment. Achteraf bleek dat deze beloften niet nagekomen konden worden. De gemeente moet alleen beloften doen waarvan zeker is dat zij ze kan waarmaken. 150 lijkt niet het maximum te zijn.
Het college geeft aan dat met het raadsvoorstel uitvoering wordt gegeven aan het amendement, maar in het amendement is de overname en het eigenaarschap van het pand als beslispunt opgenomen. Hij hoorde de heer Klein daarnet zeggen dat de raad en de coalitie niet gaan over het reserveren van financiële middelen, maar het college wel. Hij nodigt de wethouder uit om daarop te reflecteren. Zijn fractie vreest dat zij in gewetensnood komt als de gemeente het pand niet op tijd aankoopt.

De heer Klein wijst bij interruptie op de vaste datum voor de aankoop van het pand.

De heer Van der Meijden vervolgt dat in het amendement als uiterste datum van overdracht 28 december 2024 staat. Als dit niet voor die tijd gebeurt en er wordt al wel overgegaan met het verplaatsen van mensen en de realisatie van een kleinschalige opvang ontstaat een

situatie dat de gemeente een pand nog niet heeft aangekocht dat wel geschikt is voor opvang maar daar niet voor wordt benut.

De heer Klein geeft aan dat dit helder is en daarom wordt het aantal afgebouwd.

De heer Van der Meijden vervolgt dat zijn fractie nog volop vragen heeft en informatie mist om een afgewogen besluit te kunnen nemen. Inwoners voelen zich niet betrokken en niet gehoord. Welk standpunt je ook inneemt, dit is een verlies voor de democratie. Afsluitend spreekt hij de hoop uit dat de wethouder zijn fractie in aanloop naar de raadsvergadering overtuigt van de keuze voor deze locatie met een goede motivatie.

Mevrouw Hamann vraagt of zij mag concluderen dat D66 voor meerdere locaties is.

De heer Van der Meijden benadrukt dat de informatie over de andere locaties onder geheimhouding is gedeeld waardoor hij daar in een openbare vergadering niets over kan zeggen, maar hij wil zich ook niet verschuilen achter geheimhouding. Als mevrouw Hamann wil weten op welke gronden er twijfels zijn en waar de specifieke pijn zit …

Mevrouw Hamann informeert niet naar de inhoud van geheime stukken, maar of D66 voor meer asielzoekers en meer locaties is zonder te noemen waar en of het warme pleidooi dat D66 altijd houdt voor asielzoekers is veranderd.

De heer Van der Meijden herhaalt dat hij aan het begin van zijn betoog aangaf dat zijn fractie veel waarde hecht aan de opvang van asielzoekers in Gorinchem en de tweestrijd die is ontstaan na aanwijzing van een locatie. De situatie is niet veranderd, wat zijn fractie betreft had men de huidige locatie met 300 plekken in de volle omvang in de nabijheid van alle wenselijke voorzieningen gecontinueerd.

Mevrouw Hamann wijst op de tijdelijkheid van de opvang in het voormalige Belastingkantoor. Het is een noodvoorziening, mensen hebben niet eens een eigen wc. Zij kan zich niet voorstellen dat D66 wil dat een dergelijke noodlocatie gecontinueerd wordt.

De heer Van der Meijden zegt dat de locatie niet perfect is, maar in vergelijking met andere opvanglocaties in Nederland relatief bezien best goed. In de afgelopen jaren zijn verbeteringen aangebracht in het pand. Hij heeft van het college geen garanties gekregen dat de nieuwe locatie veel verbetering brengt (onderwijs, speelplaatsen, et cetera). Zijn fractie wil voor de beste locatie kiezen.

De heer Krol vindt het kwalijk dat de heer Van der Meijden verwarring zaait, ook hij heeft de geheime stukken ingekeken, maar komt tot een heel andere conclusie. Deze opmerking zorgt voor onrust.

De heer Van der Meijden vindt het lastig dat hij niet kan motiveren waar de twijfel zit, dat vergt vergaderen in beslotenheid maar dat heeft niet zijn voorkeur. Het is wel eerlijk en transparant om aan te geven dat zijn fractie twijfels heeft en dat zij nog te overtuigen is. Zijn fractie wil tot een goede keuze komen en daarvoor is een informatiepositie nodig waarin afwegingen gemaakt kunnen worden.

De heer Krol refereert aan de startnotitie kleinschalige opvang waarin de rol van de raad en het college uitvoerig is beschreven. De taak van het college was om een locatie voor te leggen en dat is nu gebeurd.

Mevrouw Van Oversteeg bevestigt dat een onderwerp als dit altijd gevoelig ligt. Dat was te merken bij alle besluiten die zijn genomen over het voormalig Belastingkantoor en dat zal bij deze locatie ook zo zijn. Zij bedankt de insprekers voor hun bijdrage en de inkleuring van de zienswijze op het besluit dat voorligt. Dit besluit kan niet lichtzinnig genomen worden. Zij wijst op de gezamenlijke verantwoordelijkheid die haar fractie voelt om een

tolerante stad te zijn, het huis open te stellen voor hen die huis en haard noodgedwongen hebben moeten verlaten. De wereld heeft nog niet zo in brand gestaan als nu en om die reden moet Gorinchem haar verantwoordelijkheid blijven nemen door een veilig onderkomen te bieden. De plek waarop dit moet gebeuren is altijd moeilijk en daarom zijn participatie en communicatie ontzettend belangrijk. Zij verzoekt de wethouder om in haar eerste termijn een terugblik te geven op de inloopavond en het doorlopen communicatietraject. Haar fractie snapt met betrekking tot de locatie die nu wordt voorgesteld dat een perfect plaatje nooit zal ontstaan en daarom is belangrijk om toe te lichten waarom de locatie een redelijk alternatief is waarbij de omwonenden en de omliggende bedrijven goed meegenomen worden.

Mevrouw De Groot geeft aan dat het onderwerp asielzoekerscentrum steevast emoties oproept bij inwoners. Voor of tegen, iedereen heeft er zo zijn eigen ideeën bij. Haar fractie hecht groot belang aan humanitaire opvang en zorg voor de medemens. In eerste instantie was er tevredenheid over de voorgestelde verplaatsing naar een andere wijk, maar er zijn wel enige zorgen over de locatie omdat deze verder is verwijderd van essentiële voorzieningen zoals scholen en een station. In de vorige sessie werd gelukkig aangegeven dat bijna elke vluchteling in het bezit is van een fiets wat mobiliteit vergemakkelijkt. Voorzieningen moeten goed bereikbaar zijn om vluchtelingen te ondersteunen in hun integratieproces. Het doel van het amendement kleinschalige opvang was immers de inburgering in de directe omgeving te bevorderen in de hoop dat dit een definitieve woonomgeving wordt terwijl mensen een nieuw thuis zoeken. De uitstraling van de locatie als een normale woning, voor zover dat mogelijk is, is ook belangrijk om het gevoel van gemeenschap en integratie te bevorderen. Deze benadering is essentieel om de waardigheid van de bewoners te respecteren en om ervoor te zorgen dat zij zich welkom voelen in de gemeenschap. Het mag niet vergeten worden dat vluchtelingen gewone mensen zijn die recht hebben op een veilige omgeving, net zoals omwonenden recht hebben op een veilige omgeving. Haar fractie streeft naar een menselijke en evenwichtige benadering van asielzoekersopvang toegewijd aan het bieden van een veilige haven voor diegenen die deze hulp nodig hebben.

Mevrouw Van ’t Westende merkt op dat het onderwerp delicaat en complex is en impact heeft voor de omwonenden. Haar fractie spreekt waardering uit voor de inzet van het COA en het college om tot een oplossing te komen voor de opvang van 150 asielzoekers. Het feit dat de gemeente gastvrijheid wil bieden aan mensen die huis en haard hebben moeten verlaten getuigt van het nemen van verantwoordelijkheid. Het is van groot belang dat iedereen goed geïnformeerd wordt, de kans krijgt om vragen te stellen, zorgen te delen om waar mogelijk met elkaar oplossingen te vinden. Zij was aanwezig op de informatieavond. De wijze waarop invulling wordt gegeven aan communicatie en participatie vraagt om nog meer aandacht. Bewoners en ondernemers hebben zorgen, dat blijkt ook uit de inspraak van vanavond. Zorgen over veiligheid in de wijk, waarde en verkoopbaarheid van panden of woningen en de samenstelling van de bewoners van het AZC. Naast deze zorgen zijn er vragen die vanuit het oogpunt van transparantie waar mogelijk beantwoord moeten worden. Naar aanleiding van de sessie van vorige week heeft haar fractie de indruk gekregen dat de samenstelling van de bewoners van het AZC divers zal zijn. Zij vraagt of de wethouder kan bevestigen dat de diversiteit en de samenstelling van de bewoners bij de start, maar ook in de toekomst geborgd kan worden. Vanwege de onrust onder bewoners is het van belang dat de communicatie en transparantie versterkt wordt. Zij vraagt of de wethouder kan aangeven hoe daaraan richting de toekomst invulling gegeven kan worden.

Mevrouw Hamann bedankt de insprekers voor hun bijdrage. Zij begrijpt de ongerustheid goed, maar toch wil zij de wethouder en het COA complimenteren voor wat nu bereikt is. In het voormalige Belastingkantoor is al vele jaren noodopvang. Gorinchem heeft vanuit het Rijk een aanwijzing gekregen toen daar geen noodopvang meer was om de opvang toch te verlengen. Dat zijn de gebroken beloften waar de heer Van der Meijden op doelde. Dit lag niet aan de gemeente. Het college kreeg via een amendement de opdracht om een kleinschalige locatie te zoeken in een ander stadsdeel dan de Gildenwijk die ontzien diende

te worden. Er zijn ook partijen die zeggen dat heel Gorinchem ontzien zou mogen worden omdat Gorinchem altijd al gastvrij is omgegaan met asielzoekers en statushouders. Dat is een compliment voor de wethouder die hard heeft gezocht naar een plek. De stukken over andere mogelijk locaties zijn geheim, dat is logisch want bedrijfspanden hebben een waarde en daarover mag je niet zomaar praten in het openbaar. Er is een locatie gevonden voor een nieuwe situatie voor een periode van tien jaar voor 150 mensen (dat is de helft van het aantal van de huidige noodopvang) en veel minder dan van een eerder AZC dat notabene aan de Griendweg heeft gestaan. Haar fractie snapt dat dit rauw op het dak van de bewoners valt, dit terwijl bekend was dat gemeente en COA op zoek waren naar een andere plek. Zij heeft ooit gehoord dat het Hotel Campanile zou zijn opgekocht, maar dat was niet het geval. Haar fractie kan zich vinden in de voorgestelde oplossing, maar begrijpt de ongerustheid en daarom hoopt zij op goede afspraken met het COA (gezinnen of alleenstaande mannen, voorzieningen in de buurt, bereikbaarheid, veiligheid, verlichting van fiets- en voetpad, toezicht en handhaving, dagbesteding zoals vrijwilligerswerk, samenwerking met Syndion). Afsluitend vraagt zij of de bruggen verwijderd kunnen worden.

De heer Van der Meijden vraagt bij interruptie waarom de bruggen weg moeten.

Mevrouw Hamann antwoordt dat het voor de hand ligt dat de bewoners van het AZC gebruik zullen maken van de brug om door de wijk naar het winkelcentrum te gaan. Zij wil niets onmogelijk maken, maar als dit het veiligheidsgevoel van de bewoners verhoogt, heeft dat haar voorkeur.

De heer Schefferlie merkt op dat het een ongemakkelijke luxe is om over de opvang van mensen te mogen besluiten als er zo veel ellende in de wereld is. Hij heeft nog nooit iemand gehoord die zegt wat jammer dat dit niet in mijn buurt gebeurt. Er zijn altijd zorgen over het gevoel van veiligheid die opkomen en aandacht verdienen. Het moet helder zijn dat de gemeente deze zorgen serieus neemt en de inwoners betrekt op de gewenste manier. Het betrekken van de inwoners krijgt een halsoverkop karakter nu hij hoort dat niet iedereen is geïnformeerd. Zijn fractie is wat teleurgesteld over de bijeenkomst van gisteravond. Plenaire bijeenkomsten kunnen emoties of agressie oproepen, maar hij heeft veel mensen gehoord die niet de gelegenheid hebben gekregen om goed geïnformeerd te worden. Hij had ook het idee dat de vertegenwoordiging vanuit het college vrij snel niet meer aanwezig was. Hij heeft niet eerder meegemaakt dat bij een dergelijke bijeenkomst het college niet vertegenwoordigd was. Dit geldt ook voor de transparantie over de keuze. De raad heeft een opdracht gegeven om een locatie te vinden in Gorinchem. Als deze locatie vervolgens aan de criteria voldoet kun je achteraf niet zeggen wij willen het toch niet want dat betekent eigenlijk dat je helemaal geen opvang wilt in Gorinchem. Alle gemeenten moeten hun bijdrage leveren. Juist omdat Gorinchem dat altijd goed gedaan heeft, werd zijn fractie in het verleden teleurgesteld door het COA vanwege het niet uitvoeren van beloften ondanks duidelijke afspraken. Pas recent is de geluidsoverlast in het voormalig Belastingkantoor aangepakt na vele jaren van hinder. Dit is een extra reden om als gemeente het proces zo transparant en goed mogelijk te begeleiden. Hij had graag een anonieme matrix gezien om duidelijk te maken onder welke criteria de andere locaties het niet gered hebben om te voorkomen dat er een procedurele onrechtvaardigheid wordt ervaren. Om welke locatie het ook gaat, er zijn altijd omwonenden die met begrijpelijke vragen komen. Het is niet iets wat mensen willen ook al wordt begrepen dat er op stadsniveau een bijdrage geleverd moet worden.
Zijn fractie wil goed kijken naar de invloed die er wel is. Het college heeft het tot nu toe niet goed gedaan. Hij roept op nogmaals een plenaire bijeenkomst te organiseren om dit te herstellen en te laten zien welke criteria zijn afgewogen om voor deze locatie te kiezen. En als het dan toch gebeurt op deze plek, dan is er een verplichting om alleszins te verbeteren wat er sowieso moet gebeuren in de ruimtelijke omgeving van het gebied, maar vooral ook voor de sociale veiligheid. Jonge vrouwen gaven gisteren aan dat zij vrezen dat zij daar straks niet meer kunnen hardrennen. Dit is misschien overdreven op basis van objectieve feiten bij andere centra, maar het is wel een gevoel dat je kunt begrijpen. De inrichting van

de omgeving moet alle aandacht van de gemeente krijgen. Voorts is het belangrijk dat er activiteiten aangeboden worden en daarom kondigt hij een motie aan waarin het college wordt opgeroepen om Gorinchem een experiment te gunnen met werkvergunningen. Het is niet uit te leggen waarom mensen uit Oekraïne wel mogen werken. Werken helpt in het zinvol invullen van tijd waardoor mensen niet tot vervelende tijdbesteding uitgenodigd worden. Het college moet zich daarvoor inzetten, veel werkgevers kunnen mensen gebruiken.

De heer Van der Meijden ondersteunt deze oproep. Bij de PPN heeft zijn fractie een motie ingediend om asielzoekers aan het werk te helpen bij wijze van pilot. Hij informeert of een uitbreiding op deze motie wordt gezien of een paralleltraject.

De heer Schefferlie verduidelijkt dat het nu om deze locatie gaat. Gorinchem is wederom bereid om te laten zien hoe je als gemeenschap verantwoordelijkheid neemt en daarom is dit het moment om een zwaar experiment aan te vragen bij de rijksoverheid. Het is een ondersteuning van dit idee, maar toegespitst op de huidige situatie.

Wethouder Molengraaf bedankt voor alle reacties en de inspraakbijdragen. Op de inloopavond waren bijna 150 mensen aanwezig. Zij heeft van alle fracties gehoord hoe zeer zij wensen dat Gorinchem een gastvrije stad is waar vluchtelingen een plek vinden. Zij is persoonlijk trots op de opvang 300 asielzoekers in het Belastingkantoor en daarnaast de opvang van Oekraïners. Het amendement roept op om over te gaan tot kleinschaligheid, maar dan wel langduriger. Zij heeft geen fracties gehoord die daarop terugkomen. Vanavond ligt de locatie voor. D66 merkt op dat het college voor deze locatie kiest, maar dat is niet het geval. De lijst die fracties hebben kunnen inzien, is een lijst van het COA. Het college heeft geholpen bij de zoektocht door te kijken naar leegstaand vastgoed en haar ideeën in te brengen, maar het is niet zo dat er zomaar 20 locaties voorhanden zijn. Het COA heeft de verbouwmogelijkheden, betaalbaarheid, businesscase, centrale ligging en mogelijke voorzieningen afgewogen. De voorgestelde locatie is de enige overgebleven locatie waar het COA het mogelijk acht om een kleinschalig AZC te realiseren.

De heer Van der Meijden merkt bij interruptie op dat de wethouder hem in de problemen brengt. Wat de wethouder zegt strookt in zijn beleving niet met de informatie die hij heeft, maar dit kan hij alleen in een besloten vergadering onderbouwen.

Wethouder Molengraaf verduidelijkt dat de gemeente geen afwegingen maakt over de locaties. Het COA onderzoekt de aangereikte locaties.

De heer Van der Meijden doet mede namens de PvdA een voorstel van orde om de vergadering in beslotenheid voort te zetten.

De heer Klein is niet tegen het voorstel om in beslotenheid te vergaderen. Er zijn vragen gesteld die in de openbaarheid beantwoord kunnen worden. Hij stelt voor om die vragen eerst te behandelen om vervolgens in beslotenheid te vergaderen.

De heer Schefferlie sluit zich hierbij aan.

Mevrouw Hamann maakt bezwaar tegen het vergaderen in beslotenheid. Daar is geen tijd voor en bovendien moet iedereen dan de geheime stukken bestudeerd hebben wil dat een gelijk speelveld kunnen zijn.

De voorzitter constateert dat er een voorstel van orde is gedaan door twee fracties. Hij begrijpt dat de heer Van der Meijden zich kan vinden in de suggestie van de heer Klein. De vergadering wordt openbaar voortgezet. Als na de openbare bespreking nog steeds behoefte is aan in beslotenheid vergaderen kan dit een vervolg krijgen. De wethouder vervolgt haar betoog.

Wethouder Molengraaf vervolgt dat het college met dit voorstel meent uitvoering te hebben gegeven aan de opdracht van de raad en dat aan de voorwaarden is voldaan. Haar jaren in de politiek hebben geleerd dat communicatie ontzettend lastig is. Getracht is om omwonenden tijdig en volledig te informeren met een brief. Een aantal mensen van de gemeente heeft de direct aanliggende bedrijven en direct aanwonenden bezocht om de brief ...

(Het is rumoerig op de publieke tribune).

De voorzitter geeft aan dat er begrip is voor gevoelens en emoties van de aanwezigen op de publieke tribune, maar verzoekt hen toch om zich stil te houden zodat de vergadering voortgezet kan worden.

Wethouder Molengraaf herhaalt dat sommige brieven persoonlijk overhandigd zijn.

De voorzitter schorst de vergadering.

De voorzitter heropent de vergadering

Wethouder Molengraaf vervolgt dat via Avres brieven zijn bezorgd in de wijk. Daarbij is het misgegaan. Toen dit bekend werd, zijn de brieven alsnog bezorgd. Er is niet gekozen voor een plenaire bijeenkomst omdat ervaringen uit het verleden leren dat veel mensen dan niet aan bod komen. Daarom is gekozen voor een inloopavond waarbij aan statafels informatie ingewonnen kon worden (gemeente, COA, veiligheidsdienst, onderwijs). Zij is zelf van 18.30 tot 19.45 uur aanwezig geweest (daarna had zij een andere verplichting) en heeft haar oor te luister gelegd. Zij erkent dat het aan de statafels soms lastig was om de antwoorden goed te horen, maar zij heeft wel de indruk dat mensen ruimschoots tijd en gelegenheid hebben gehad om hun vragen te stellen. Het is bovendien niet zo dat de communicatie nu stopt, veel mensen hebben zich opgegeven voor de klankbordgroep die gestart wordt als voor deze locatie gekozen wordt. Zij zegt toe dat de gemeente haar uiterste gaat doen om de communicatie zo goed mogelijk te doen. Over de uitwerking van de locatie, hoe gaat het eruit zien, hoe wordt het ingericht, verlichting, beveiliging wordt met omwonenden in gesprek gegaan om hun ideeën en zorgen te horen.
D66 wees op een belofte over het aantal van 150 die de gemeente weer niet zou kunnen waarmaken. Zij doet geen belofte, maar voert uit wat de raad haar heeft opgedragen; zoek een locatie voor maximaal 150 asielzoekers. In de vorige sessie heeft zij aangegeven dat wanneer de Spreidingswet een feit wordt 161 mensen gehuisvest moeten worden. Daar is op deze locatie in principe ruimte voor, maar of dit ook zo ingevuld wordt is van later zorg. Zij ziet dit niet als het breken van een belofte.
Aangaande inburgering heeft Syndion aangegeven dat zij haar vrijwilligers wil betrekken. Het COA biedt activiteiten om de tijd door te komen. Het grote verschil met het Belastingkantoor is dat het in een AZC meer om woonunits gaat met eigen sanitair en keuken waardoor het meer als een thuis zal voelen. Het Belastingkantoor heeft heel veel gedeelde faciliteiten. Als deze locatie gekozen wordt start het COA met de afbouw van het aantal mensen dat nu in het Belastingkantoor gehuisvest wordt. Dat zijn gezinnen en alleenstaanden. Op dit moment gaat het om 80 kinderen. Het zullen straks niet 150 alleenstaande mannen zijn, maar een diverse samenstelling. Precieze aantallen kan zij niet geven, maar het zijn mensen die Gorinchem al kennen die al redelijk aan het inburgeren zijn. Kinderen hebben recht op onderwijs. Als er wachtlijsten zijn bij de school moet er wellicht onderwijs op locatie aangeboden worden, maar er is geen sprake van voorrang. De brug heeft ook een functie voor de hulpdiensten. Mensen gaan hoe dan ook naar het winkelcentrum of maken een wandeling, of dat nu over de brug is of als zij omlopen.
Het COA maakt een plan hoe met veiligheid omgegaan wordt. Het fietspad langs de Griendweg wordt deels voetpad. De verlichting wordt verbeterd. De locatie van het AZC wordt aangekleed opdat het voelt als een dorpje. Het risico dat het COA aan het voormalig Belastingkantoor vasthoudt in relatie tot de voorgenomen aankoop; bij de perspectiefnota en in de sessie van vorige week heeft zij al aangegeven dat het Didam-arrest nader

uitgezocht wordt. De intentie en de afspraak zijn dat het Belastingkantoor niet meer gebruikt wordt voor de opvang van asielzoekers. Het Gilde gaat weg in 2025 en dat biedt een mooie kans om daar een mooie ontwikkeling te starten. Het gebiedspaspoort voor De Gildenwijk wordt met voorrang gemaakt. Hierin wordt vastgelegd wat wel en niet wenselijk wordt gevonden qua ontwikkelingen. Of de gemeente het pand zelf koopt, in een tender zet of dezelfde dag op papier doorverkoopt, als over de locatie besloten is, kunnen de volgende stappen gezet worden en kan een overeenkomst met het COA gesloten worden. Zij wil niet in een situatie komen waarin zaken teruggedraaid moeten worden die juridisch niet kloppen.

De voorzitter wijst op het tijdstip. Hij kan zich voorstellen dat er nog vragen open staan, maar er volgt nog een raadsvergadering. Hij gaat er vanuit dat dit onderwerp als bespreekstuk wordt geagendeerd. Hij informeert of het ordevoorstel van D66 en PvdA in stand gehouden wordt en merkt daarbij op dat het niet perse noodzakelijk is om vanavond in beslotenheid te vergaderen. De raadsvergadering kan eventueel gedeeltelijk in beslotenheid plaatsvinden als daar behoefte aan is. Hij zou voor vanavond graag tot een afronding willen komen.

De heer Van der Meijden geeft aan dat de discussie in de raadsvergadering voortgezet wordt.

De heer Klein merkt op dat hij nog een cruciale vraag heeft.

De voorzitter herhaalt dat er ook bij andere fracties wellicht openstaande vragen zijn. Het is overduidelijk dat het voorstel een bespreekstuk is. Hij denkt dat het goed is dat het college vanavond uitgebreid heeft kunnen reageren. Als hij één fractie toestaat om vragen te stellen, moet hij andere fracties die gelegenheid ook bieden.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en de mensen op de publieke voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering. De besluitvorming vindt op 2 november a.s. plaats.